

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦІЯ
«ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ,
НАУЦІ ТА ВИРОБНИЦТВІ»
ПРИСВЯЧЕНУ 100-РІЧЧЮ
ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ВСП
«МУКАЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ**

**ВСП «МУКАЧІВСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП
УКРАЇНИ»**

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
ONLINE CONFERENCE
"INNOVATION IN EDUCATION,
SCIENCE AND PRODUCTION".
DEDICATED TO THE 100th
ANNIVERSARY OF THE
ESTABLISHMENT VSP OF
«MUKACHIV PROFESSIONAL
COLLEGE» NUBIP OF UKRAINE**

**САСКАЧЕВАНСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ, САСКАТУН,
КАНАДА**

24-26 листопада 2021 року

м. Київ

УДК:631.811:631.51:633.854.78

**ВПЛИВ АЗОТНИХ ДОБРИВ НА ВРОЖАЙНІСТЬ СОНЯШНИКУ ЗА
ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ВНЕСЕННЯ ДОБРИВ**

Сологуб Я.В., студент «Магістр»

Бикіна Н.М., кандидат с-г наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кожного року в Україні посівні площі соняшнику займають більше 6 млн. га., а валовий збір за оцінками Асоціації «Укроліяпром» становить до 16,5 млн. тонн. Соняшник використовується переважно в харчовій промисловості для виробництва олії, а побічна продукція переробки – макуха та шрот є цінними концентрованими кормами для галузі тваринництва. Тому важливою складовою вирощування цієї культури є розробка наукових основ та агротехнічних заходів, які дозволили б підвищити показники продуктивності посівів та якості врожаю без збільшення посівних площ. Соняшник чутливий до родючості ґрунтів, та вимогливий до умов живлення, тому враховуючи біологічні особливості потрібно будувати стратегію його вирощування.

Дослідження впливу диференційованого внесення азотних добрив на продуктивність соняшника проводилося за вирощування на темно-сірому опідзоленому ґрунті в умовах Північного Лісостепу України. Для проведення досліду було виділено 3 ділянки з різним рівнем забезпечення

елементами живлення. Кожна з ділянок була розбита на 3 варіанти удобрення: контроль (без підживлення); N16 фаза зірочки (50-51 BBCH) + N16 цвітіння (67-69 BBCH); N32 фаза зірочки (50-51 BBCH)+ N32 цвітіння (67-69 BBCH).

Різницю в ґрунтовій неоднорідності стало помітно вже у фазу 6-8 справжніх листків, оскільки за умов низького забезпечення ґрунту рослини відставали в розвитку і перебували лише в фазі 4-6 листків.

Оптимізація умов живлення шляхом проведення підживлення підвищувала врожайність соняшника на всіх рівнях забезпечення. Використання підживлення N32 фаза зірочки і N32 цвітіння на фоні основного удобрення мінеральними добривами підвищувала врожайність соняшника за високого рівня забезпечення до 5,80 т/га. Підживлення N16 у фазу зірочки і цвітіння на ділянці з високим забезпеченням і у варіанті з дворазовим N32 за середнього рівня забезпечення до 5,23 та 5,54 т/га. Найменша врожайність формувалася на контролі за низького забезпечення - 3,65 т/га. Врожайність істотно залежить від ґрунтової родючості. Порівнюючи результати продуктивності соняшнику на контрольному варіанті за низького та високого забезпечення, слід відмітити, що вона відрізнялася приростом в 1,01 т/га.

Аналізуючи величину врожаю соняшника, що вирощувався за середнього рівня та використання дворазового підживлення N32 фаза зірочки (50-51 BBCH)+ N32 цвітіння (67-69 BBCH) з контрольним, слід відмітити, що таке внесення добрив характеризується приростом - 1,2 т/га.

Найбільший приріст формувалася за підживленням N32 фаза зірочки та N32 цвітіння на ділянці з середньою неоднорідністю. Приріст врожаю склав 22% в порівнянні з контролем.

Отже, використання диференційованого підживлення посіви соняшнику підвищує врожай майже на 0,8 т/га, але зменшує олійність насіння на 6%.